

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

VILNIAUS UNIVERSITETO
KETINAMOS VYKDYTI STUDIJŲ PROGRAMOS
MBA ANTREPRENERYSTĖ
VERTINIMO IŠVADOS

Grupės vadovas: prof. dr. Jelena Stankevičienė

Grupės nariai: doc. dr. Jurgita Stravinskienė

Indrė Šareikaitė (studentų atstovė)

Vilnius
2018

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	MBA Antreprenerystė
Studijų krypties grupė	Verslo ir viešoji vadyba (L)
Studijų kryptis	Verslas (L01)
Studijų programos rūšis	Universitetinės studijos
Studijų pakopa	Antroji
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė (1 m.)
Studijų programos apimtis kreditais	60
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Verslo administravimo magistras

TURINYS

I. ĮŽANGA	4
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	4
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	4
2.2. Programos sandara.....	5
2.3. Personalias	6
2.4. Materialieji ištekliai.....	7
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	8
2.6. Programos vadyba	10
III. REKOMENDACIJOS	11

I. ĮŽANGA

Ketinamos vykdyti universitetinių studijų pirmosios pakopos programą MBA *Antreprenerystė* (toliau – Programa), kurią numato įgyvendinti Vilniaus universiteto Verslo mokykla (toliau – VU VM), vertino Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) sudaryta ekspertų grupė. Išorinio vertinimo tikslas – atlikti studijų programos ir jos vykdymo kokybės analizę bei pateikti rekomendacijas studijų programai tobulinti. Vertinant Programą buvo remiamasi VU VM pateiktu ketinamos vykdyti studijų programos aprašu ir 2018 m. balandžio 26 d. vykusio ekspertų vizito į VU VM rezultatais.

Programos aprašas su priedais ekspertų grupės nariams buvo pateiktas 2018 metų balandžio 4 dieną. Išorinį vertinimą ekspertų grupė pradėjo nuo ketinamos vykdyti studijų programos aprašo ir jos priedų nagrinėjimo. Programą vertinant vadovautasi universitetines studijas reglamentuojančiais įstatymais ir kitais normatyviniais teisės aktais, Mokslo ir studijų įstatymu Nr. XI-242 2009-04-30 (paskutinis pakeitimas 2018-01-12 Įstatymas XIII-989), SKVC direktoriaus 2013 m. balandžio 22 d. įsakymas Nr. V-23 patvirtinta Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika (toliau – Metodika), kitais išoriniam vertinimui reikalingais dokumentais.

2018 m. balandžio 26 d. vyko ekspertų grupės vizitas į VU VM, kur ekspertai susitiko su administracija, su programos aprašo rengimo grupe, su numatomais programos dėstytojais, su socialiniais partneriais, kurie suinteresuoti pagal programą numatomais rengti specialistais, susipažinimo su auditorijomis ir kita materialiąja baze. Vizito pabaigoje administracijos atstovai ir dėstytojai buvo supažindinti su bendraisiais ekspertų grupės pastebėjimais ir apibendrinimais.

2018 m. gegužės mėn. 09 d. ekspertų grupė parengė ir SKVC pateikė Programos vertinimo išvadų projektą, kuris buvo išsiųstas Programos rengėjams susipažinti ir pateikti savo pastabas dėl faktinių klaidų. 2018 m. gegužės mėn. 17 d. ekspertai gavo papildyta Programos Aprašą ir papildomus dokumentus prieduose. Ekspertai įvertino atliktus patobulinimus ir teikia galutinės Programos vertinimo išvadas.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Pateiktos vertinti ketinamos vykdyti studijų programos MBA *Antreprenerystė* tikslas yra ambicingas, ji sukurta atsižvelgiant į AMBA (Association of MBAs) reikalavimus, norint pasirengti būsimai AMBA akreditacijai (Aprašas, 5 psl). Programa yra orientuota į verslumo kompetencijų ir mąstymo ugdymą, būtinų kurti vertę, plėtojant arba pradėdant naują verslą. Programa integruos bendras valdymo koncepcijas su verslumo ugdymo metodu, kuris yra procesinis ir dažnai patirtinis, suteikiantis studentams galimybę dalyvauti realiame verslo mokymosi procese (Kyrö, 2005; Aprašas, 5 psl). Tokiu būdu, anot rengėjų, tai bus unikali studijų programa visame Baltijos jūros regione. Programa bus vykdoma anglų kalba, siekiant pritraukti tarptautinių studentų ir dėstytojų, ir taip sukurti daugiakultūrę mokymosi patirtį ir ugdyti globalaus verslumo mąstymą.

Programos pavadinimas *MBA Antreprenerystė*, numatomi studijų rezultatai, programos turinys ir suteikiama kvalifikacija *Verslo administravimo magistras* dera tarpusavyje.

Programos autoriai pateikė Programos poreikio pagrindimą. VU VM surengė keletą apvaliojo stalo diskusijų su VU VM magistro studijų programų studentais, absolventais ir socialiniais partneriais. Taip pat, programos autoriai teigia, kad dabartinės darbo sąlygos tiek Lietuvoje, tiek visame pasaulyje rodo, kad darbo rinkoje vyksta dideli pokyčiai: įvairūs šaltiniai

rodo didėjantį jaunų žmonių, taip pat subrendusių verslo lyderių pasitikėjimą tapti savarankiškai dirbančiais asmenimis, o ne darbuotojas. Yra pateikta 2018 m. liepos mėn. SEB banko atlikta jaunų žmonių apklausa Lietuvoje, pagal kurią 30 proc. jaunuolių (nuo 18 iki 25 metų) planuoja turėti savo verslą ir jau 3 proc. ji turi. 19 proc. respondentų buvo suinteresuoti kurti prekybos verslą, 15 proc. – kultūros kūrybinių industrijų verslą, 9 proc. – IT sektoriaus verslą. Panašus tyrimas Estijoje rodo, kad 24 proc. jaunų žmonių yra suinteresuoti pradėti savo verslą ir daugiausia domisi mokslu ir IT įmonėmis, tyrimas Latvijoje rodo, kad 40 proc. jaunų žmonių Latvijoje yra suinteresuoti savarankiškai pradėti verslą.

Programos tikslas ir numatomi studijų rezultatai yra apibrėžti ir aiškūs, dera su aukštosios mokyklos misija „Ugdyti socialiai atsakingus, aplinkai draugiškus būsimus ir esamus verslo profesionalus“ ir vertybes „Verslumas, Kūrybingumas, Inovatyvumas“¹.

Programa papildo bakalauro ir magistro studijų programų portfelį, nesidubliuoja su egzistuojančiomis programomis, leidžia VU VM studentams praplėsti savo stojimo galimybes.

Programos tikslai grindžiami poreikiu ugdyti specialistus, atitinkančius veiklos srities reikalavimus ir nukreipti į asmenį, kuris baigęs programą pasieks mokymosi rezultatus, įgaus numatytas žinias ir gebėjimus ir tenkins kvalifikacinius reikalavimus nustatomus nacionaliniuose ar tarptautiniuose teisės aktuose. Programos studijų rezultatai dera su VII lygio kvalifikacijos nuostatomis. Remiantis „Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodika“ (2016-09-01 redakcija) 14 punktu Programos rezultatai turėtų apimti penkis pagrindinius elementus: žinias ir jų taikymą, gebėjimą vykdyti tyrimus, specialiuosius gebėjimus, socialinius gebėjimus, asmeninius gebėjimus, tačiau jie nėra išskirti studijų apraše. Ši informacija buvo patikslinta ir pateikta 2 priede.

Programos turinys dera su iškeltais Programos tikslais ir siekiamais studijų rezultatais. Sąsajos tarp Programos tikslų, Programos studijų rezultatų ir numatytų dėstyti modulių (dalykų) pateikti Programos 2.1 lentelėje. Programos pavadinimas, numatomi studijų rezultatai, programos turinys ir suteikiama kvalifikacija dera tarpusavyje.

Pagrindinės srities stiprybės ir silpnybės

Stiprybės: Programos kūrimo iniciatyva atėjo iš studentų ir socialinių partnerių. Socialiniai partneriai dalyvavo Programos koncepcijos kūrime. Socialiniai partneriai mato prasmę vykdant šią programą, atsižvelgiant į poreikį mini MBA kvalifikacijos kėlimo kursų, vykdomų VU VM kartu su Vilniaus Prekybos, pramonės ir amatų rūmais. Programos pavadinimas, numatomi studijų rezultatai, programos turinys ir suteikiama kvalifikacija dera tarpusavyje.

Silpnybės: Nėra išryškintas programos poreikis atsižvelgus į valstybės ūkinės, socialinės, kultūrinės plėtros poreikius ir ateities raidos perspektyvą. Nėra pateiktas Programos poreikio pagrindimas regioniniu, nacionaliniu ar tarptautiniu lygmeniu, nėra aiškiai pagrįstas nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos duomenimis ir tik fragmentuotai susietas su absolventų karjeros galimybėmis. Papildytame Programos Apraše į šias pastabas dalinai atsižvelgta, patikslintas programos pagrindimas.

2.2. Programos sandara

Programos sandara atitinka Bendruosius studijų vykdymo reikalavimus, patvirtintus Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1168.

Programą sudaro 60 kreditų. Pirmas semestras fokusuojasi į Verslo idėjų kūrimą ir Marketingą. Semestras susideda iš penkių kursų po 5 kreditus. Taip pat šį semestrą studentai

¹ <http://www.vm.vu.lt/vu-tvm-siandien>

pradedama rengti Antreprenerystės projektą (15 kreditų). Antras semestras skirtas Lyderystės ir Valdymo moduliams. Programos apimtis yra pakankama studijų rezultatams pasiekti.

Visi moduliai yra orientuoti į numatytų studijų rezultatų ir Programos tikslų pasiekimą. Modulių turinys atitinka studijų rūšį ir pakopą ir leidžia pasiekti numatytus studijų rezultatus. Visi ketinamos vykdyti programos moduliai yra privalomi, studentai neturi galimybės rinktis pasirenkamuosius modulius. Duomenys apie modulių apimtį kreditais bei jiems numatytą semestrą yra pateikti Programos aprašo 12 psl.

Programos turinys ir studijų modulių visumą atitinka šiuolaikinius verslumo gebėjimų ugdymo reikalavimus. Kiekvienas dėstytojas dėstys tuos modulius, kur yra sukaupęs aukščiausias kompetencijas. Programa sukonstruota taip, kad atskiri moduliai jungtųsi į nuoseklią žinių sistemą. Dėstytojai aptaria su Programos vadovu Programos vykdymo eigą, modulių turinį ir priemones tobulinti studijų procesą prieš pradedant skaityti kursą ir pabaigus.

Programos struktūra siekiama užtikrinti studijų modulių, žinių, gebėjimų ir Programos siekiamų studijų rezultatų sąsajų sistemą. Modulių studijų rezultatai susieti su Programos studijų rezultatais, o numatyta laiko apimtis jiems pasiekti yra pakankama.

Labai svarbus dalykas, leidžiantis pademonstruoti per studijų metus įgytus studentų gebėjimus, yra projektinis darbas. Projekto vykdymo temas studentai rinks kartu su socialiniais partneriais nuo pirmojo semestro, taip galėdami sukaupti specifines žinias, leidžiančias giliai ištirti pasirinktą temą. Projektiniam darbui numatyti kuruoti keli dėstytojai užtikrinant skirtingų sričių verslumo gebėjimų ugdymą.

Pakartotino aprašo pateikimo metu buvo papildyti ir patobulinti modulių aprašai (Aprašo 1 priedas), atnaujinta privaloma literatūra studijų dalyko „Creative Design, Prototyping and Testing“ ir studijų dalyko „Intellectual Property Law“, pateiktos nuorodos į teisės aktus, nurodyti vertinimo kriterijai, nurodyti studentų pasiekimų lygmenys (puikus, tipinis, slenkstinis) remiantis Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimu 2016-05-19 XII-2388, 70 strp.

Kaip teigiamas dalykas pažymėtina, kad studijų moduliuose numatytas studentus grupinis darbas, kas padeda ugdyti ypač svarbius verslininkams komandinio darbo ir kitus bendradarbiavimo gebėjimus, pakartotino Aprašo pateikimo metu buvo pateikti studentų individualaus indėlio į grupinį darbą vertinimo kriterijai.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės: programos sandara atitinka teisės aktų reikalavimus. Programos apimtis yra pakankama studijų rezultatams pasiekti. Modulių turinys atitinka II pakopos studijų lygį. Modulių turinys ir metodai leidžia pasiekti numatomus studijų rezultatus.

Silpnybės: Studijų dalyko „Creative Design, Prototyping and Testing“ aktualiausia privaloma literatūra yra 2010 m. Studijų dalyko „Intellectual Property Law“ aktualiausia privaloma literatūra yra 2008 m., nėra nei vienos nuorodos į teisės aktus. Studijų dalyke „Intellectual Property Law“ nėra nurodyti vertinimo kriterijai. Nėra nurodyti studentų pasiekimų lygmenys (puikus, tipinis, slenkstinis) (Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimas 2016-05-19 XII-2388, 70 strp.). Nėra numatyta individualaus indėlio į grupinį darbą vertinimo tvarka. Pakartotino aprašo pateikimo metu į pastabas buvo atsižvelgta.

2.3. Personalas

Programos vykdymui numatomas pasitelkti personalas iš esmės atitinka teisės aktų reikalavimus, t.y. ne mažiau kaip 80 proc. magistrantūros dėstytojų turi mokslo daktaro laipsnį. Susipažinus su dėstytojų CV, konstatuotinas praktinės ir mokslinės patirties balansas programai įgyvendinti. Visgi, visų dėstytojų CV yra pateiktos skirtingų tipų, nesilaikant vieningų

reikalavimų. Kelių dėstytojų CV pateiktos neatsižvelgiant į SKVC direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 1-01-157 „Ketinamos vykdyti studijų programos aprašo rengimo, jos išorinio vertinimo ir akreditavimo metodikos“ 23.2 punkto reikalavimą nurodyti reikšmingiausius mokslinius (meninius), metodinius darbus per paskutinius 7 metus. Tarkime, Schlomo Maital CV mokslinė veikla nurodoma 1982 – 2007 m. laikotarpyje; Juris Ulmanis – 2001-2014 m.; Žilvino Lilo nuo 1991 m. Lygiavertiškam ir aiškiam vertinimui vertėtų personalo CV pateikti vienodo tipo, atliepiančią aukščiau nurodyto dokumento reikalavimus.

Didžioji dalis numatomų dėstytojų yra kviestiniai/vizituojantys, t.y. ne pagrindinis VU VM personalas. Tikėtina, kad sudėtingiau yra valdyti studijų kokybę, tačiau vizito metu išaiškėjo, jog studijų programos vadovė aktyviai bendrauja su dėstytojais, organizuoja periodinius susitikimus su dėstytojais ir taip išlaiko vienodą studijų kokybės standartą.

Dėstytojų kvalifikacija yra pakankama vykdyti MBA tipo studijų programą MBA Antreprenerystė, kadangi dėstytojai turi didelę mokslinę, praktinę ir tarptautinę patirtį. Vertėtų pastebėti, kad bendra dėstytojų komandos mokslinė tyriminė ir projektinė veikla iliustruojama 5 metų, ne 7 metų laikotarpiu, ir apimant kiek skirtingus laikotarpius. 4.1 skyriuje pateikta lentelė „Research output of academics staff of the MBA Entrepreneurship in 2012–2016“ galėjo būti papildyta 2017 m. duomenimis (pvz., dr. Olga Štangej ar dr. Mindaugo Lauziko moksliniai straipsniai, publikuoti 2017 m.), kurie neabejotinai svariai papildytų dėstytojų kvalifikacijos turinį. Lentelė „Research project implemented by the MBA Entrepreneurship academic staff in 2013-2017“ apima naujausius, t.y. paskutinius 5 metus.

Dėstytojų užsienio kalbos, t. y. anglų kalbos lygis CV nurodomas skirtingais matavimo lygiais (influence, C1 ar 5-balėje sistemoje). Neabejojama dėstytojų pasirengimu vykdyti studijų programą anglų kalba, tačiau lygį patvirtinantys sertifikatai ar pažymėjimai nepateikti.

Numatomiesiems studijų rezultatams pasiekti dėstytojų skaičius yra pakankamas. Vizito metu buvo pakomentuoti sprendimai tais atvejais, jei numatytas dėstytojas negalėtų ar atsisakytų organizuoti dalyko užsiėmimus (VU VM administracija bei programos vadovė turi pasirengę pavaduojančiųjų dėstytojų sąrašą). Susipažinus su programos Aprašu, konstatuojama, kad dėstytojų vykdomi moksliniai tyrimai yra susiję su analizuojama studijų programa, tačiau pastebimas mokslinių tyrimų ir jų rezultatų sklaidos mažėjimas 2016 metais, t.y. iš 14 dėstytojų, tik 5 publikavo mokslinį straipsnį, 4 dalyvavo mokslinėse konferencijose.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės: Puikus anglų kalbos lygis, grindžiamas tarptautine veikla. Stipri motyvacija dirbti analizuojamoje programoje. Stipri dėstytojų praktinė-profesinė patirtis.

Silpnybės: Nepakankamas dėstytojų dalyvavimas mokslinėse tarptautinėse konferencijose. Dėstytojų CV parengtos ne pagal vieningus reikalavimus, todėl bendras mokslinis ir projektinis indėlis siekiant studijų rezultatų yra fragmentuotas.

2.4. Materialieji ištekliai

Kaip įvardyta Apraše bei įsitikinta vizito metu, VU Verslo mokyklos patalpos yra modernios ir pakankamos vykdyti analizuojamą studijų programą. Mokykla turi 22 vietų kompiuterių klasę bei 14 atskirų auditorijų, kuriose galima organizuoti individualius ir grupinius užsiėmimus. Vizito metu įsitikinta, kad auditorijos ir tam reikalingos priemonės yra parengtos įgyvendinti probleminio mokymo didaktiką. Auditorijose yra internetinis ryšys. Mokyklai yra suteikta galimybė naudotis e-mokymosi ir egzaminų centro patalpomis. Mokyklos patalpos yra pritaikytos ir specialiųjų poreikių turintiems studentams. Visgi, vertėtų patikslinti materialinės bazės pakankamumą visų jau vykdomų programų ir ketinamos vykdyti programos atžvilgiu, nes Apraše konstatuota turima visa materialinė bazė, tačiau nėra pateikta išteklių analizė (pvz.,

esamas ir būsimas patalpų užimtumas) pradėjus įgyvendinti naują studijų programą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad analizuojamos programos moduluose nėra numatomi praktiniai ar laboratoriniai užsiėmimai, kuriems būtų reikalinga kompiuterinė klasė, tačiau jos svarbios studentų savarankiškam darbui, informacijos paieškai mokslinėse duomenų bazėse, duomenų apdorojimui, projektų ruošimui.

Studijų medžiaga bei atsiskaitymų užduotys yra prieinamos studentams Moodle aplinkoje, taip pat nuo 2014 m. yra galimybė užsiėmimus įrašyti ir transliuoti realiu laiku. Moodle aplinkoje dėstytojai gali vykdyti diskusiją, talpinti video įrašus, formuoti užduotis, skelbti įvykių kalendorių.

Studijų procesų informacijos valdymas organizuojamas universiteto studijų informacijos sistemoje (VUSIS), studentų darbų sutapties patikra vykdoma elektroninio sutapimų atpažinimo sistemoje (EPAS).

Studentai gali naudotis universiteto bibliotekos ištekliais (knygomis, vadovėliais, duomenų bazėmis ir kt.), kurie yra pakankami ir lengvai prieinami visą parą. Taip pat yra galimybė naudotis programiniais statistinių duomenų analizės programiniais paketais SPSS.

Apraše įvardinama 10 programos strateginių partnerių, tačiau pasigendama pagrindimo, kodėl įvardytos įmonės ar organizacijos pasirinktos strateginiais partneriais ir koks jų būtų indėlis programos atžvilgiu. Pateiktame papildytame Apraše, programos rengėjai pateikė pagrindinius aspektus, kuriais remiantis tikrų įmonių atvejai yra pasirenkami studijų procesui. Pasigendama ir strateginės partnerystės įrodymų (dokumentų). Vizito metu susitikus su strateginiais partneriais įsitikinta jų suinteresuotumu analizuojamos programos sėkme bei akivaizdžiais ketinimais padėti programos įgyvendintojams organizuoti patirtinius projektus, siūlyti praktikos vietas studentams ir dėstytojams bei dalintis gerą patirtimi su studentais dalykų užsiėmimuose.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės: Modernios ir pritaikytos studijoms auditorijos, studijų išteklių (vadovėlių, knygų ir kt.) prieinamumas visą parą. Galimybė vykdyti individualius ir grupinius praktinius užsiėmimus tiek VU VM patalpose, tiek strateginių partnerių atstovaujamosiose įmonėse.

Silpnybės: Apraše pasigendama strateginių partnerių atrankos bei jų indėlio programos įgyvendinime pagrindimo, kuris išryškėjo tik vizito metu. Į šią pastabą buvo dalinai atsižvelgta papildytame Apraše.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Studijuoti analizuojamą programą gali kandidatai, turintys bakalauro universitetinį laipsnį arba profesinį bakalauro laipsnį, išklačius papildomus studijas ir turintys 3 metų vadybinio darbo patirtį. Studijų programos patrauklumą lemia galimybė į ją pretenduoti įvairias studijų kryptis baigusiems ir įgijusiems atitinkamos krypties bakalauro kvalifikacijos laipsnį. Kandidatai turi pateikti diplomo ir jo priedėlio kopijas, parengti motyvacinį laišką bei CV anglų kalba. Įsitikinus pateiktų dokumentų tinkamumu formaliesiems reikalavimams, stojantysis kviečiamas į motyvacinį pokalbį. Pastarasis numatomas vykdyti tikslu – įsitikinti stojančiojo motyvacija ir pasirengimu studijuoti, tinkamu anglų kalbos lygiu bei lūkesčiais ir gebėjimu derinti studijas su profesine veikla. Apibendrinus dokumentus bei motyvacinio pokalbio rezultatus, priėmimo komisija priima galutinį sprendimą dėl priėmimo. Taigi, priėmimo į analizuojamos programos studijas reikalavimai yra pagrįsti. Pakartotinai pateiktame papildytame Apraše, nurodyta stojančiojo konkursinio balo formulė bei jos dedamųjų svoriniai koeficientai bei pridėta motyvacinio pokalbio vertinimo tvarka, kuri yra būtina siekiant priėmimo organizavimo skaidrumo. Papildomai pateikta stojimo tvarką reglamentuojantys dokumentai.

VU Verslo mokykla studijų aptarnavimo procesą organizuoja vadovaudamasi universiteto nustatytomis studijų organizavimo tvarkomis. Studentams visa reikalinga su studijomis susijusi informacija, tokia kaip: užsiėmimų ir egzaminų tvarkaraštis, studijų planas, išvykos ir kt., yra prieinama internete. Pirmo užsiėmimo metu dėstytojai supažindina studentus su siekiamais dalyko studijų rezultatais, dalyko turiniu, eiga bei savarankiškų darbų tipais. Studentai atsiskaitydami už studijų dalykus privalo laikytis VU Senato komiteto patvirtintos „Studijų pasiekimų vertinimo tvarkos“. Studijų pasiekimų rezultatai yra matomi ir prienami kiekvienam asmeniui asmeniškai universiteto akademinės informacijos sistemoje. Studentų ir akademinų darbuotojų akademinė etika reglamentuojama universiteto Senato patvirtintu „Vilniaus universiteto akademinės etikos kodeksu“. Studentams yra sudarytos sąlygos dėl sveikatos sutrikimų stabdyti studijas ar išeiti į akademinės atostogas.

Studijų organizavimo ir studijų turinio informaciją teikia, programos vadovas bei akademinis konsultantas. Programos vadovė ir dėstytojai yra atsakingi už studijų programos rezultatų pasiekimą, dalykų turinio vystymą bei studentų karjeros galimybes. Apraše minimos dalinių studijų galimybės, tačiau pasigendama studentų tarptautiškumo skatinimo, atsižvelgiant į tai, kad planuojama į studijas priimti dirbančiuosius, kurie labai tikėtina prioritetą teiks darbinei veiklai, o ne studijoms užsienyje.

Studijų dalykų aprašuose nurodomi įvairūs studijų metodai, leidžiantys pasiekti įvardinamus studijų programos ir dalykų rezultatus. Visgi, vertėtų atkreipti dėmesį, kad dominuojantis studijų metodas yra atvejo analizės metodas. Jo naudojimas dera su studijų orientavimu į probleminį mokymą, tačiau rekomenduotina naudoti ir kitas šiam mokymui derančias didaktikas, tokias kaip design thinking metodas; problem based learning. Apraše vertėtų pateikti išsamesnę studijų metodų ir įvertinimo metodų ir jų sąsają su studijų rezultatais analizę, nes šioje aprašo dalyje esantis santūrus studijų metodų aptarimas neleidžia susidaryti pilnaverčio vaizdo ir nuomonės.

Studijų organizavimo, atsiskaitymų už modulius, egzaminų organizavimo, akademinės etikos pažeidimų ir kt., studijoms svarbūs procesai yra reglamentuojami universiteto patvirtintomis tvarkomis. Šie dokumentai yra viešai prieinami. Visgi, atkreiptinas dėmesys į tai, kad dalis dokumentų yra patvirtinti 2001, 2006, 2009 metų. Tarkime, „Studijų proceso dalyvių grįžtamojo ryšio organizavimo tvarka“ yra patvirtinta 2009 m. Šiame dokumente nederą nurodomos studijų formos (dieninės, vakarinės, neakivaizdinės) su šiuo metu ŠMM patvirtintomis studijų formomis nuolatine ir ištęstine. Taip pat nėra galimybės įvertinti dėstytojo studijų metodų inovatyvumo. Pakartotinai pateiktame papildytame Apraše, informacija atnaujinta, pateiktos nuorodos į naujausius dokumentus.

Aprašo 25 psl. nurodyta, kad semestro vidurio (mid-term) įvertinimas yra privalomas modulinėje sistemoje, tačiau studijų modulių aprašuose įvardijami arba semestro metu vykdomi kaupiamojo balo atsiskaitymai, arba kurso pabaigoje vykdomi atsiskaitymai. Pakartotinai pateiktame papildytame Apraše, studijų dalykų sanduose nurodyti studentų pasiekimų lygmenys (puikus, tipinis, slenkstinis) remiantis Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimu 2016-05-19 XII-2388, 70 strp., pateikta studentų individualaus indėlio į grupinį darbą vertinimo tvarka.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės: Programa orientuojama į skirtingų sričių bakalauro kvalifikacijos laipsnį įgijusius stojančiuosius bei turinčius darbinę patirtį. Tai daro programą patrauklią platesnei auditorijai.

Silpnybės: Priimančiųjų motyvacinio pokalbio įvertinimo ir anglų kalbos nustatymo tvarkų stoka. Dalis studijų įgyvendinimo dokumentų yra per seni ir nederantys su ŠMM patvirtintais dokumentais. Nėra nurodyti studentų pasiekimų lygmenys (puikus, tipinis, slenkstinis). Nėra

pateikta studentų individualaus indėlio į grupinį darbą vertinimo tvarka. Į šias pastabas atsižvelgta pakartotinai pateiktame papildytame Apraše.

2.6. Programos vadyba

Vilniaus universitete visas studijų programas ir jų įgyvendinimą administruoja Studentų akademinį reikalų skyrius, kuris taip pat yra atsakingas už skirtingų lygių vienetų funkcionalumo užtikrinimą Vilniaus universitete. Pagrindinis dokumentas, susijęs su studijų vidaus kokybės užtikrinimu, yra: Vilniaus universiteto kokybės vadovas. Kaip teigiama Apraše, vykdydama ir tobulindama vidaus kokybės užtikrinimo procesus ir procedūras, Vilniaus universitetas prisiima atsakomybę už savo studijų programų ir suteiktų kvalifikacijų patvirtinimą, stebėseną ir vertinimą, naujosioms studijų programoms taikomus vertinimo kriterijus (Aprašas 26 psl.).

Programos kokybė užtikrinama ir tobulinama atliekant vidinį ir išorinį vertinimą (Aprašas 26 psl.). Vertinimo rezultatai prieinami bendruomenei, kaupiant ir analizuojant duomenis apie programą ir studijų procesą, stebint atsiliepimus, užtikrinant mokymosi išteklius, akademinio personalo kvalifikacijos kėlimą, pažangius mokymo, mokymosi ir vertinimo metodų taikymo skatinimą, programos valdymo gerinimą ir gerosios praktikos sklaidą.

Studijų programos pakeitimai svarstomi ir tvirtinami Studijų programos komitete ir VU VM taryboje. Studijų programos atnaujinimo procesą prižiūri Vilniaus universiteto Studentų akademinį reikalų skyrius. Pagal Vilniaus universiteto studijų programų reglamentą, už programos kokybės užtikrinimą ir tobulinimą atsako Studijų programos komitetas, kuris veikia vadovaudamasis Studijų programų komiteto nuostatais. Komitetas yra atsakingas už studijų programą ir užtikrina jos įgyvendinimo kokybę. Jis yra pavaldus VU VM tarybai, kasmet jai pateikia ataskaitą. Studijų programos komitetą sudaro akademinis personalas, studentų ir darbdavių atstovai. Studijų programos komitetas analizuoja atsiliepimus apie programą ir jos įgyvendinimą, gautus iš studentų, absolventų, akademinio personalo ir socialinių partnerių. Pasiūlymus apklausų turiniui gali pateikti ir Studentų atstovybė. Operatyviai studijų programos valdymo klausimus sprendžia Studijų programos komitetas, VU VM administracija ir akademinis personalas. Studijų programos komitetas ir programos vadovė užtikrina programos tikslo ir turinio atnaujinimą, tvirtina modulių aprašymus.

Programos vadovė, programos komitetas ir VU VM administracija palaiko glaudžius santykius su socialiniais partneriais. Tai leidžia stebėti ir tobulinti studijų procesą, užtikrinti mokslinių ir praktinių interesų dermę, taikyti inovatyvius mokslinius ir praktinius pasiekimus. Socialiniai partneriai teikia patarimus kompetencijų ugdymo klausimais, svarsto studentų gebėjimų tinkamumą darbo rinkai ir visuomenės poreikiams. Socialiniai partneriai aktyviai dalyvauja baigiamojo projekto temų parinkime ir projekto įgyvendinimo eigoje.

Pagrindinės srities silpnybės ir stiprybės

Stiprybės: aiškiai apibrėžti studijų programos organizavimo, priežiūros ir tobulinimo procesai, nurodomos vidinio studijų kokybės užtikrinimo priemonės. Į programos rengimo, vertinimo ir tobulinimo procesus aktyviai įtraukti ir socialiniai dalininkai. Numatytos tinkamos kokybės užtikrinimo priemonės. Programos vadovė ir VU VM administracija aktyviai dalyvauja studijų kokybės užtikrinimo procese.

Silpnybės: Studijų proceso dalyvių grįžtamojo ryšio organizavimo tvarka yra patvirtinta 2009 m., kurioje nurodomos nevykdomos studijų formos (dieninės, vakarinės, neakivaizdinės). Nėra galimybės įvertinti dėstytojo studijų metodų inovatyvumo. Apraše nurodytas 2006 m. „Vilniaus universiteto akademinės etikos kodeksas“, nors vizito metu paaiškėjo, kad yra patvirtintas naujas. Papildytame programos Apraše pateikta nuoroda į naujai patvirtintą akademinės etikos kodeksą, atnaujintą ir patobulintą grįžtamojo ryšio anketos.

III. REKOMENDACIJOS

Atsižvelgiant į apraše pateiktą informaciją bei vizito metu gautus papildomus dokumentus ir išgirstą informaciją iš socialinių partnerių bei dėstytojų, buvo rekomenduotas aprašo patikslinimas. Ekspertai gavo ir įvertino patobulintą ir patikslintą Programos Aprašą.

- 3.1. Remiantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo nr. XI-242 48 straipsnio pakeitimo įstatymas 2018 m. sausio 12 d. Nr. XIII-989, reguliariai stebėti Programos poreikį atsižvelgus į valstybės ūkinės, socialinės, kultūrinės plėtros poreikius ir ateities raidos perspektyvą, tobulinti programą atsižvelgiant į nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos duomenis, taip užtikrinant absolventų karjeros galimybes.
- 3.2. Siekiant užtikrinti atskirų programos modulių tęstinumą ir tarpusavio dermę, rekomenduotina reguliariai organizuoti bendrus dėstytojų dėstančių studijų programoje susitikimus, gerosios patirties perdavimą.
- 3.3. Dėstytojų kvalifikacijos vertinimui skirtą CV informaciją standartizuoti, laikantis SKVC direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d įsakymu Nr. 1-01-157 patvirtintos „Ketinamos vykdyti programos aprašo....metodikos“ 23.2 punkte nurodytų reikalavimų.
- 3.4. Rekomenduojama standartizuoti personalo mokslinės ir projektinės veiklos duomenų pateikimą. Analizuoti Programos dėstytojų publikacijų sąrašus už vienodą laikotarpį ir pagal vienodą standartą (pavyzdžiui eLABA), aiškiai išskiriant aukščiausio lygio publikacijas (Clarivate Analytics, Scopus duomenų bazėse indeksuojamuose leidiniuose), monografijas, vadovėlius, pranešimus konferencijose ir pan.
- 3.5. Programos dėstytojams rekomenduotina vykdyti su dėstomų dalyku susijusius mokslinius tyrimus, publikuoti mokslinius rezultatus aukščiausio lygio žurnaluose, dalyvauti tarptautinėse mokslinėse konferencijose, siekiant kryptingesnio dalykinių kompetencijų vystymo bei dėstomo dalyko kokybės stiprinimo.
- 3.6. Rekomenduotina Programos komitetui turėti aiškiai apibrėžtus socialinių partnerių dalyvavimo studijų procese tikslus, numatyti aiškius ir tikslingus socialinių partnerių pasirinkimo kriterijus.
- 3.7. Rekomenduotina tarpusavyje suderinti VU VM grįžtamojo ryšio anketas ir Vilniaus universiteto patvirtintas studijų proceso dalyvių grįžtamojo ryšio užtikrinimo tvarkas. Rekomenduotina vertinant studijų programos vykdymą atsižvelgti į visų suinteresuotų studijų procesų dalyvių (studentų, absolventų, dėstytojų, administracijos, darbdavių ir socialinių partnerių) nuomonę.
- 3.8. Siekiant ateityje paruošti programą AMBA akreditacijas, rekomenduotina suderinti reikalavimus studijų procesui su AMBA asociacijos rekomendacijomis.

IV. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Vilniaus universiteto ketinama vykdyti studijų programa *MBA Antreprenerystė* vertinama teigiamai.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balai
1	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	3
2	Programos sandara	3
3	Personalas	3
4	Materialieji ištekliai	3
5	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6	Programos vadyba	3
	Iš viso:	18

1-Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2-Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3-Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4-Labai gerai (sritis yra išskirtinė)

Grupės vadovas: prof. dr. Jelena Stankevičienė

Grupės nariai: doc. dr. Jurgita Stravinskienė

Indrė Šareikaitė (studentų atstovė)